

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет міжнародних економічних відносин

Економічний факультет

ІНСТИТУТ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ
ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

AKADEMIA POLONIJA w CZĘSTOCHOWIE

МАТЕРІАЛИ ДОПОВІДЕЙ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ

**«СУЧАСНІ НАУКОВІ ПОГЛЯДИ
НА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ СТИМУЛЮВАННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ»**

16 лютого 2019 року

Частина I

**Ужгород
2019**

УДК 332.012.2(063)

С 91

За загальною редакцією:

Палінчак М. М., доктор політичних наук, професор, декан факультету міжнародних економічних відносин УжНУ.

Приходько В. П., доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародних економічних відносин УжНУ.

Andrzej Krynski, доктор габлітований, професор, ректор Полонійського університету (Республіка Польща).

Рецензенти:

Мікловда В. П., доктор економічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії наук України.

Ярема В. І., доктор економічних наук, професор.

Сучасні наукові погляди на економічні механізми стимулювання соціально-економічного розвитку: матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (м. Ужгород, 16 лютого 2019 року) / За заг. ред.: М. М. Палінчак, В. П. Приходько, А. Krynski. – У 2-х частинах. – Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2018. – Ч. 1. – 132 с.

ISBN 978-966-916-752-1

У збірнику викладено матеріали доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні наукові погляди на економічні механізми стимулювання соціально-економічного розвитку» (16 лютого 2019 року, м. Ужгород), у яких розглядаються проблеми економічної теорії та історії економічної думки, світового господарства і міжнародних економічних відносин, економіки та управління національним господарством, економіки та управління підприємством та інші питання.

УДК 332.012.2(063)

ISBN 978-966-916-752-1

© Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет», 2019

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

ДОБРОБУТ НАСЕЛЕННЯ: ПОНЯТТЯ ТА ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ	
Грущенко К. А.	7
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ КАПІТАЛ В СТРУКТУРІ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ	
Паустовська Т. І.	9
РОЗВИТОК НЕКЛАСИЧНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ НАУКИ ТА РОЗВИТОК МІЖДИСЦИПЛІНАРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	
Чорний О. В.	12

НАПРЯМ 2. СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

ТОРГОВА ВІЙНА ЯК ПРОЯВ ЕКОНОМІЧНИХ КОНФЛІКТІВ: ЗМІСТ ТА СПЕЦИФІКА РОЗГОРТАННЯ	
Асланова Е. І.	14
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТРАНСНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ	
Базавлук Н. Г.	17
ВПЛИВ ТЕХНОГЛОБАЛІЗМУ НА РЕФОРМУВАННЯ СВІТОВОГО РИНКУ ПРАЦІ	
Біла С. О.	21
ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ЗМІНИ В ІННОВАЦІЙНІЙ СФЕРІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	
Білик Р. С.	24
РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПОСЛУГАМИ НА МИКОЛАЇВЩИНІ	
Кушнірук В. С., Ткачук А. В.	28
ПРОБЛЕМИ ПАЛИВНОГО РИНКУ УКРАЇНИ	
Мельничук А. В.	31
ЕФЕКТИВНІСТЬ РОБОТИ ВІТРОЕНЕРГЕТИКИ КРАЇН ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	
Нараєвський С. В.	35
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СПРОЩЕННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Потюк В. М.	37

СУЧАСНЕ СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ, СТРУКТУРНІ ЕЛЕМЕНТИ, ФУНКЦІЇ Старостенко Г. Г., Скорик М. О.	40
ТУРИЗМ ЯК ЧИННИК МІЖНАРОДНОЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ У ПІВДЕННО-СХІДНІЙ АЗІЇ Ткачук Л. М.	43
КОНКУРЕНТНІ ПРІОРИТЕТИ УКРАЇНИ У СФЕРІ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА Цибуляк А. Г.	46

НАПРЯМ 3. ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД РЕГУЛЮВАННЯ РІВНЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ТЕРИТОРІЇ Балабан С. В.	49
ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я Борщ В. І.	51
ДО АНАЛІЗУ ПІДХОДІВ РОЗРОБКИ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА Грицай А. Ю.	53
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ АНАЛІЗУ ДОЦІЛЬНОСТІ СТВОРЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАФТОГАЗОВИХ РЕЗЕРВІВ Дудкін О. М.	56
ІННОВАЦІЙНІ СКЛАДОВІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ Мельник В. В.	59
ПЕРСПЕКТИВИ ВПЛИВУ КОНЦЕПЦІЇ «ЦИФРОВІЗАЦІЇ» НА РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ Потьомкіна Н. Ю.	61
ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МАКРОЕКОНОМІЧНОЇ СТАБІЛЬНОСТІ Резяпов К. І.	62
МЕТОДОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПРОЕКТАМИ ІННОВАЦІЙНО ОРІЄНТОВАНОЇ ПОЛІТИКИ Ряховська Ю. Ю.	66
СУЧАСНА КОНЦЕПЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ Саваріна І. П.	68

Вивчивши досвід регулювання продовольчої безпеки в різних країнах світу, можна зазначити, що в розвинутих країнах продовольча безпека є важливою умовою соціально-економічної стабільності країни та її зовнішньої незалежності. Для населення ж, продовольство є одним з головних інструментів підвищення якості їхнього життя. В країнах, що розвиваються досягнення продовольчої безпеки в основному спрямовується на подолання голоду та недоїдання серед населення.

Державне регулювання продовольчої безпеки в Україні повинно здійснюватись з урахуванням зарубіжного досвіду. Щоб підвищити рівень продовольчої безпеки для регіонів, необхідно стимулювати розвиток всіх галузей, що є складовими продовольчої безпеки. Необхідно забезпечити доступ населення до продовольства та підвищити його життєвий рівень, цим самим забезпечивши високий рівень купівельної спроможності. Важливе значення держава повинна приділяти й розвитку власного виробництва.

Список використаних джерел:

1. Каждый девятый американец вынужден пользоваться продовольственными талонами, чтобы выжить. URL: <https://www.apk-inform.com/showart.php?id=76772> (дата звернення: 28.01.2019).
2. Кучуков Р. Ценообразование в АПК стран с развитой рыночной экономикой. АПК: экономика, управление. 1997. № 7. С.50-56.
3. Регулювання продовольчої безпеки у законодавстві Європейського Союзу і України. URL: <http://www.minjust.gov.ua/file/23479.pdf> (дата звернення: 23.01.2019).
4. Коркунов И. Н. Цели и задачи обеспечения продовольственной безопасности в КНР. М., РАН, Ин-т Дальнего Востока 2002. С. 9-44.
5. Олійник В. Державне регулювання у сфері забезпечення продовольчої безпеки: зарубіжний досвід. Збірник наукових праць Державне управління та місцеве самоврядування. 2012. Вип. 1(12). URL: [http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2012/2012_01\(12\)/12ovobzd.pdf](http://www.dridu.dp.ua/vidavnictvo/2012/2012_01(12)/12ovobzd.pdf) (дата звернення 19.01.2018).
6. Козловський С. В. Інструменти продовольчої безпеки та соціального захисту населення в умовах кризових явищ економік світу. Кримський економічний вісник. 2012. 1(01) грудень. Частина 1 С. 266 – 269.

ІНСТИТУЦІОНАЛЬНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ФОРМУВАННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Борщ Вікторія Ігорівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту та інновацій

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

В сучасних умовах реформування галузі охорони здоров'я в Україні, коли змінюються вектори дії основних механізмів та процесів регулювання галузі та вступає в силу ринковий механізм господарювання, ключовим фактором розвитку галузі стає професійна система менеджменту як закладів охорони здоров'я, так

і галузі в цілому. Отже, проблема формування та розвитку управлінського капіталу є ключовою проблемою організації діяльності цих закладів.

Під управлінським капіталом ми розуміємо мета капітал будь-якої організації, установи, підприємства чи інституції незалежно від сфери діяльності. Це інструмент, який насамперед якісно впливає на процес взаємодії усіх видів капіталу закладу (фізичного, інтелектуального, людського тощо) та формує механізм керування усіма бізнес-процесами.

У стратегічному менеджменті під мета стратегією зазвичай розуміють стратегію більш високого рівня – «стратегію управління стратегією» [1, с. 21].

За аналогією зі стратегічним менеджментом ми можемо стверджувати, що управлінський капітал виступає як якісний, ефективний важіль управління усіма бізнес-процесами закладу охорони здоров'я та якісної композиції усіх видів капіталу закладу, що забезпечують сталий розвиток закладу. Концепція управлінського капіталу базується на розумінні того, що управлінські знання, компетенції та професійний досвід управлінських кадрів будь-якої організації (не є винятком і заклад охорони здоров'я) повинні приносити результат (прибуток), що необхідно розробляти та використовувати механізми його розширеного відтворення з використанням інноваційних чинників соціально-економічного зростання [2, с. 256].

Управлінський капітал, як і фізичний, має працювати в системі кругообігу капіталу й приводити до зростання прибутку. Таким чином, має бути кількісно оцінена ефективність діяльності лінійних та функціональних служб, відповідальних управлінських кадрів та загалом структури менеджменту, щоб можна було оцінити та проаналізувати його вплив на прибуток організації.

Накопичення управлінського капіталу, на нашу думку, має двоїсту природу. З одного боку, це процес нарощування знань, розвитку професійних компетенцій та досвіду управлінських кадрів, їх професійних сил. З цієї позиції, накопичення характеризує взаємодію людини із навколишнім середовищем у процесі інтелектуально-пізнавальної діяльності, необхідної для забезпечення життєвих потреб людини і суспільства. З іншого боку, накопичення управлінського капіталу має соціально-економічну визначеність, направлену на досягнення соціально-економічної якості.

Оскільки самозростання управлінського капіталу здійснюється завдяки інтелектуальній праці, цілями накопичення управлінського капіталу є: (а) створення доданої вартості; забезпечення відтворення інноваційного процесу; (б) отримання конкурентних переваг в конкурентній боротьбі на ринку; (в) створення умов для розвитку інтелектуальних сил і здібностей людини й суспільства; (г) забезпечення якості управління всіма бізнес-процесами організації.

Отже, забезпечення якісного формування та використання сукупного капіталу організації і є основним завданням управлінського капіталу, що й гарантує сталий розвиток закладу охорони здоров'я у перспективі.

Основними факторами, що впливають на розвиток інституту охорони здоров'я, слід вважати демографічні, економічні, територіальні, соціальні, інфраструктурні та ринкові. Важливим є формування концептуальних

детермінант забезпечення розвитку управлінського капіталу. Для цього вважається необхідним використовувати сучасні науково-методологічні розробки з формування інституціонального середовища управління охороною здоров'я у державних програмах і стратегіях розвитку цього соціально-економічного сектору України.

Для стратегії розвитку галузі охорони здоров'я бажано:

- удосконалювати й активізувати апробацію нових перспективних напрямів діяльності, виробництво унікальної для даного ринку продукції та впровадження новітніх послуг;
- проводити та впроваджувати у виробництво результати науково-дослідної діяльності;
- реалізовувати інвестиційно-інноваційні проекти в галузі охорони здоров'я;
- поліпшувати якісний склад працівників, сприяти підвищенню кваліфікації;
- сформувати ринкове середовище на ринку праці медичних кадрів та адекватний мотиваційний механізм;
- змінити фінансову модель системи охорони здоров'я, яка має будуватися на ринковому механізмі господарювання.

Список використаних джерел:

1. Поддьяков А. Человеческий «метакapитал» / А. Поддьяков // Менеджер по персоналу. – 2012. – № 9. – С. 20-27.
2. Кузнецов Е. А. Методология професiоналiзацiї управлiнської діяльності в Україні. Монографія / Е. А. Кузнецов. – Херсон : ОЛДІ ПЛЮС, 2017. – 382 с.

ДО АНАЛІЗУ ПІДХОДІВ РОЗРОБКИ КОНКУРЕНТНОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА

Грицай Анастасія Юрiївна

студентка

Національного транспортного університету

Науковий керівник: Ільченко Вікторія Юліанівна

кандидат економічних наук,

доцент кафедри менеджменту

Національного транспортного університету

Перед підприємствами, що функціонують у сучасних умовах господарювання гостро постає питання ефективної діяльності та виживання у довгостроковій перспективі. Таким чином проблема, яка розглядається, це необхідність розробки усіма підприємствами конкурентної стратегії розвитку, яка повинна бути адаптована під сучасні ринкові умови. При цьому правильно розроблена, обрана та обґрунтована стратегія є частиною майбутнього успіху організації, чим і пояснюється актуальність обраної теми.